

ЗМІСТ

Начальний пластун	3
Розповідь: Малий стрілець	4
Майстрування: Мазепинка	8
Кріс	9
Пісні: Гей у лузі	10
Зірвалася хуртовина	11
Гра: В лісі	12
Гра: Розшифруй депешу	13
Чи знаєш ти?	14
Привіти	16

ГОТУЙСЬ
журнал пластового новацтва

Редколегія: Маркіян Гаврилюк

Катруся Горіх

Андріянна Щука

Ілюстратори: Коля Савицький

Христя Котляр

Замість квітів на свіжку могилу бл. п. Івана Стефанюка зложили датки на видавничий фонд журналів Готуйсь і Юнак по \$50: пл. сен. Ігор і п-і Аreta Захарій, пл. сен. Зенон і пл. сен. Мирослава Голубці, пл. сен. Олександер і пл. сен. Дарія Якубовичі; по \$25: д-ри Ярема й Христина Раковські по \$20: гпс. Марко і ст. пл. Дарія Якубовичі, гпс. Левко і ст. пл. Галина Голубці; по \$10: гпс. Олександер Якубович, гпс Роман Якубович, пл. сен. Марко і п-і Марія Бей.

Річна передплата: для не-членів Пласту - \$25.00
ціна одного числа - \$4.50 amer.

Адреса Редакції: 144 Second Avenue
New York, NY 10003

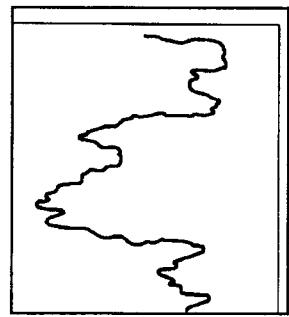
З Друкарні: Presa Graphics
4515 Culver Road
Rochester, NY 14622
(716)266-1360

ЧИСЛО 449

ВІДПОВІДІ

ПІДСОПІДІ

Шлоз за півкою.
В шлозі слівого
сл. 13:

сл. 15:

Відчитайте зашифровані відповіді!

Відповіді можна відчитати дзеркалом. Постав сторінку перед дзеркалом і відчитай відповіді, що відбиваються в склі.

Начальний пластун Любомир Романків

Начальний пластун Любомир Романків

Відзнака
начального пластуна

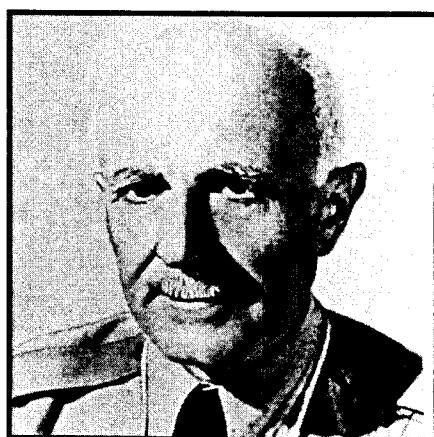
10-го серпня 1997-го року на пластовій оселі Сокіл в Україні, іменовано нового начального пластиуни. Начальний пластиун-- це провідник українських пластиунів по цілому світі.

Новий начальний пластиун це пластиун сеніор Любомир Романків.

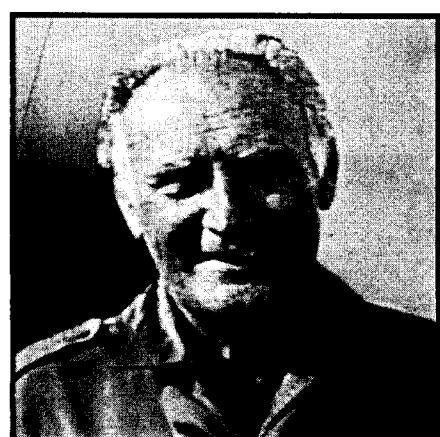
Друг Романків народився 17-го квітня 1931 року в Жовкві, в Україні. Він став пластиуном у 1946-му році в Берхтесгадені, Німеччина і там став також новацьким братчиком.

Друг Романків перенісся до Канади і потім до Америки де став інженером при фірмі комп'ютерів Ай Бі Ем. Тепер живе в Браєркліф Манор, Нью Йорк.

Як називалися перші два начальні пластиуни?

Северин Левицький (Серій Лев)

Юрій Старосольський

МАЛІЙ СТРІЛЕЦЬ

оручаю це тобі, Петруся!” сказав широкоплечий, зарослий бородою стрілець. Тут на горбі, вкритому колючими кущами, було їх троє: командир стрільців-розвідників, Петрусь і пес Плотар.

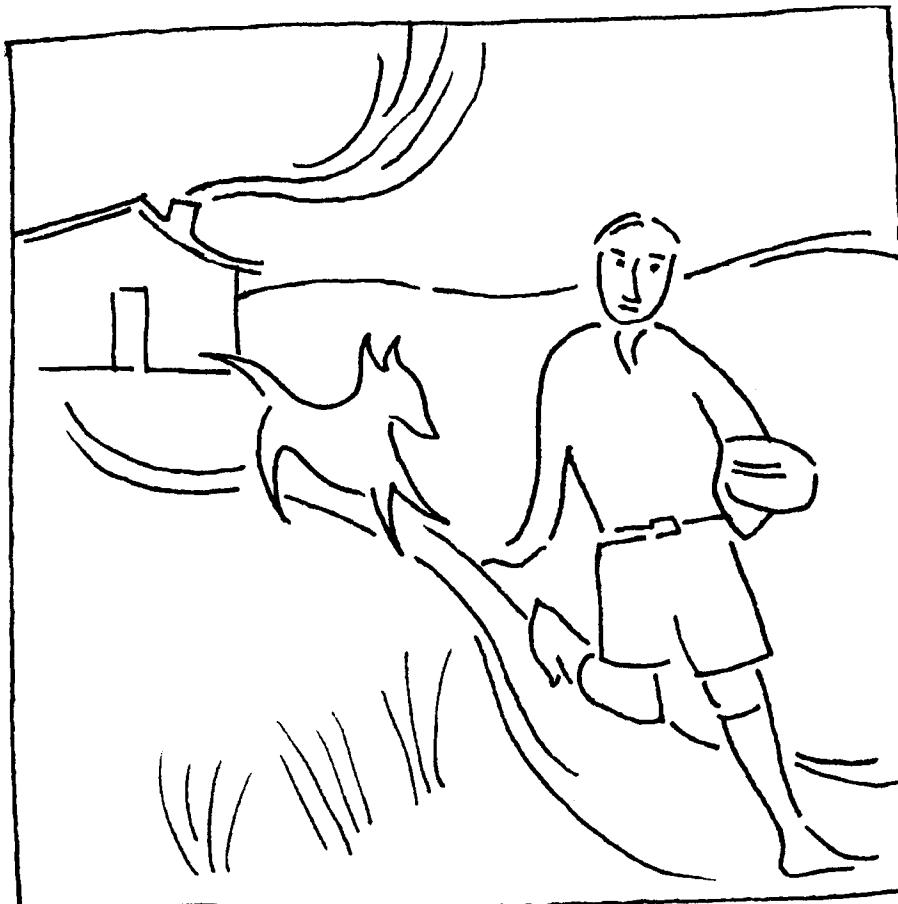
Малий розвідник був гордий за кожне доручення командира. Вже не раз він, переодягнений за пастушка або з книжками під рукою, йшов униз із гір в українські села, повідомляючи людей про небезпеку від большевиків. Приходили солдати, шукали кількох селян—і не могли знайти; хотіли забрати худобу—і не могли знайти її, бо люди, попереджені стрільцями, заздалегідь ховали худобу в горах. А тепер Петрусь мав занести в одну з стрілецьких криївок повідомлення командира розвідки, що долиною проїхала на конях група большевиків.

“Через півгодини,” продовжував стрілець, “я випущу до криївки Плотаря з найновішими відомостями.”

Хлопчина погладив пса і той привітно крутнув хвостом і Петрусь пішов. У руці він ніс великий окраєць хліба, а в тім хлібі заховану записку. Доводилося так робити, бо большевики надзвичайно пильно обшукували тих, кого зустрічали в горах.

Із-за кущів малий розвідник оглянувся назад і командир стрільців махнув йому рукою. Поруч із командиром лежав пес Плотар, простягнувши по землі лапи і поглядом ніби запитував, “Петруся, чому не взяв і мене з собою?”

Кущі наче розступалися перед малим стрільцем, потічки звужувалися і гори знижувались, щоб легше було йти їх заступникові й оборонцеві. Отож десь у половині дороги щойно Петрусь відхилив гілку ялини, як перед ним затремтіло чорне очко рушниці. “Попав якраз на большевика!” мигнула думка, коли

Петрусь побачив червоний кашкет. Жадною рисочкою на обличчі хлопець не

видав свого хвилювання.

“Ти хто?” засичав по-московськи большевик але, побачивши хлопчика, опустив рушницю. “Підійди ближче, дай хліба, дай. Їсти хочеться.”

І солдат потягнувся рукою до хліба.

“Я для бабусі несусь!” запротестував хлопчик.

“Для якої бабусі?” спітався солдат, прижмуривши його вузькі очі. “Давай хліб!”

Петрусь розламав окраєць, залишивши собі той шматок, в якім було заклеєне донесення командира. Але солдат щось неначе згадав, кинувся до дитини і не звертаючи уваги на хліб, почав спритно обмачувати кишені і навіть рубці хлопчикової сорочки. Пересвідчившись, що дитина нічого з собою не несе, солдат раптом нагнувся і сів, кладучи рушницю на коліна:

“Давай хліб, я цілий день не їв.”

Петрусь подав йому шматок окраєця. Солдат зірвався на ноги, він хотів вихопити й другий шматок із руки Петруся. Розвідник відразу ж збагнув, яка небезпека загрожує не лише йому, а й цілому стрілецькому загонові. Це ж тут навколо лежать большевики. Спритно вислизнув Петрусь з-під рук напасника, та солдат вп'явся міцно в ковнір сорочини. Тоді

Петрусь миттю надломив шматок свого окраєця і кинув до рота. Разом із хлібом там була й записка. Солдат підозріло блиснув очима, але заспокоївся, тримаючи

в руці й другий окраєць. Дитина, втираючи слізози, повільно пішла від нього.

За першими ж кущами Петрусь кинувся щодуху вперед, з вийнятого із рота шматочка хліба він побачив що краєць папірця залишився в хлібі солдата. Біг, низько схилявся, як вуж, повз під кущами і коли вже хотів передихнути—раптом постріли загриміли в горах.

Але Петрусь не зойкнув. Дарма, що куля пробила ногу, що кров червоною

латкою виступила на штанцях. Він повздалі, в ярок, до струмка. Та не далеко проповз, бо все навколо пожовкло, неначе за кілька хвилин наступила пізня осінь і хлопчина зомлів.

Прокинувся Петrusь, почувши чиєсь тепле дихання біля себе. З напругою розтулив очі і зустрівся з великими вологими очима Плотаря. Пес лежав побіч дитини і лапою легенько торкав її плече.

Малий стрілець доторкнувся рукою до ноги, замочив пальця у крові і помалював нею шкіряний нашийник Плотаря.

“У криївку, біжи в криївку, Плотарю і приведи когось!” прошепотів Петrusь. Пес почув знайоме слово криївка і зрозумів. Він знайшов би криївку й за сто миль звідти! А тут вона була недалеко.

Плотар виконав своє завдання. Відділ стрільців негайно вирушив у напрямку, вказаному розвідником, а двоє прийшли вслід за розумною твариною і забрали пораненого й непримного Петрика в криївку.

“Кріпись, Петrusю,” цей голос збудив хлопчика з півсну. Над Петрусем стояв стрілець-розвідник, у криївці було тихо й затишно і приємно пахло свіжим хлібом.

“Рану вже промили, вона скоро заживе, і ми ще повоюємо.”

Петrusь радісно і вдячно посміхнувся, а зором кинувся шукати свого вірного приятеля, Плотаря.

“А він живий?” шептом запитав Петrusь, і слаба усмішка прикрасила його гарне личко. Плотар підійшов до ліжка і торкнувся лапою Петрикової руки.

“Після того, як ти пішов,” розповідав розвідник, “Плотар раптом занепокоївся, почав рватися з рук і видно було, що хотів іти з тобою. Я ще трохи його потримав, а потім пустив, ану ж, думаю, щось сталося? Бачиш, не помилився Плотар,

знайшов тебе скоро, бо біг по твоєму сліду.”

Петrusь слухав оповідання з заплющеними очима і ніжно гладив рукою Плотаря, який сидів біля ліжка, поклавши голову на накривало.

-Леонід Полтава
з книжки Маленький дзвонар з Конотопу

Я - ВІДЗНАЧКА КОРЕСПОНДЕНТА „ГОТУЙСЬ“ ЧИ ЗНАЄШ, ЯК МЕНЕ ДІСТАТИ?

Кореспондент є той, хто подає матеріали до журналу.

Це може бути знимка роя з дописом, рисунок...

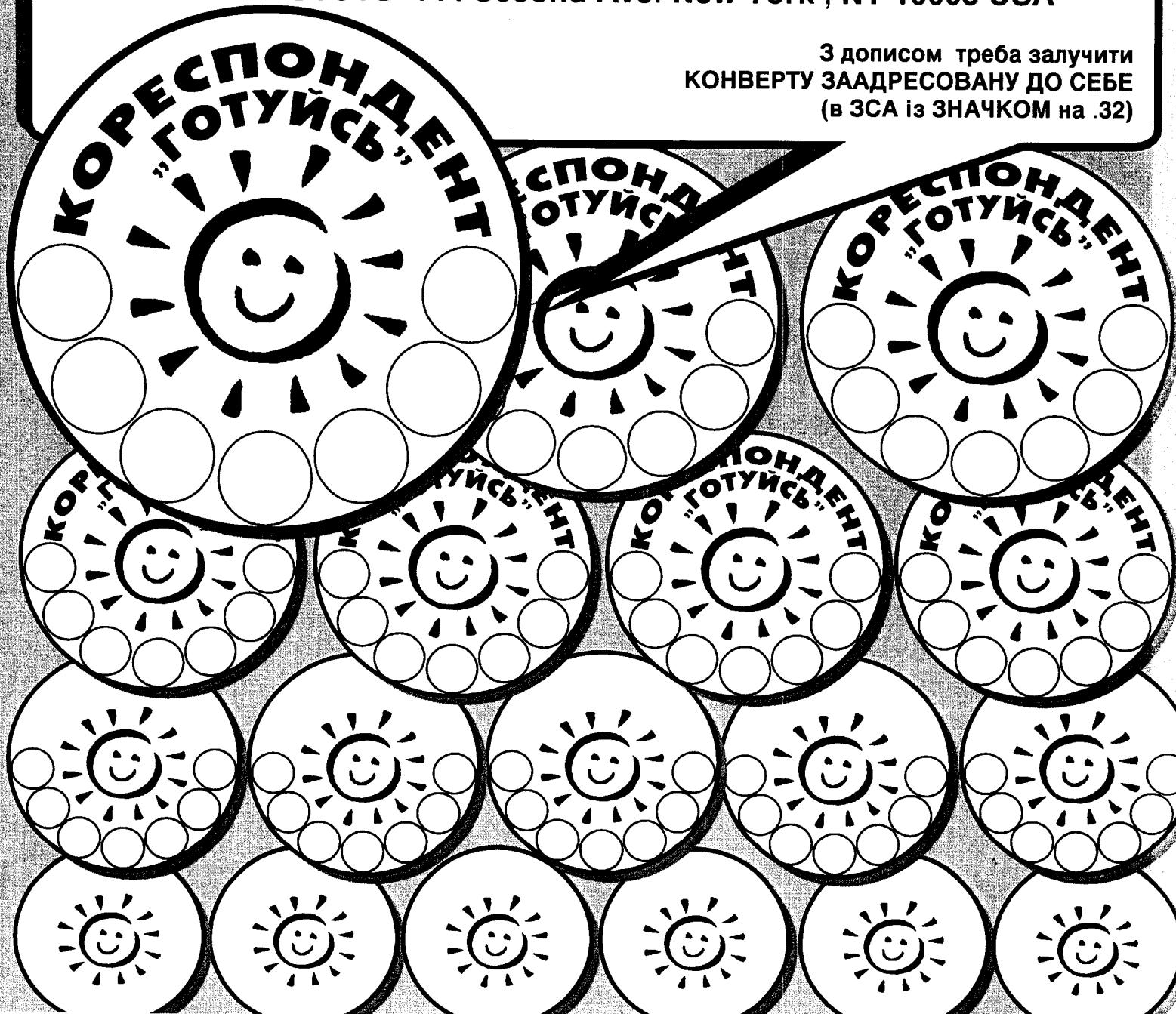
За ПЕРШИЙ допис до *Готуйсь*, одержиши мене.

За кожний допис після першого, одержиши НАЛІПКУ, яку вліпиш в коло.

Висилай матеріали на адресу

PLAST - HOTUYS 144 Second Ave. New York , NY 10003 USA

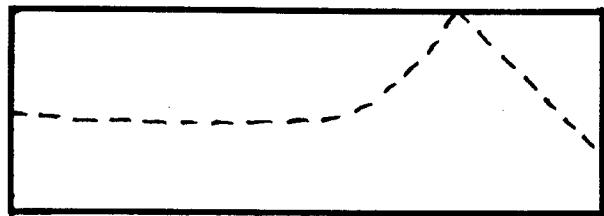
З дописом треба залучити
КОНВЕРТУ ЗААДРЕСОВАНУ ДО СЕБЕ
(в ЗСА із ЗНАЧКОМ на .32)

Мазепинка

Потрібно:

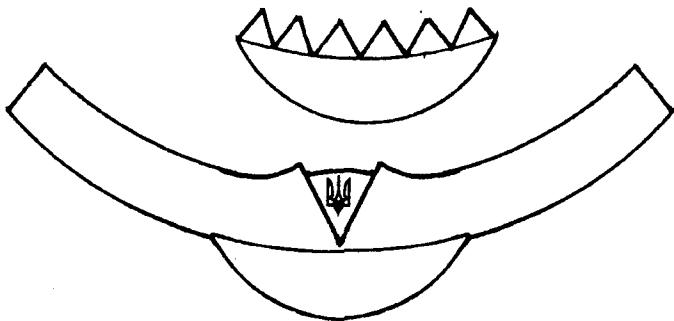
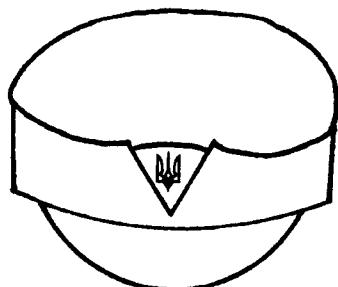
Штивний папір або картон
ножиці
клей, кredку або олівець

1 Зігни пасочек паперу або картону через половину. Нарисуй форму шапки і витни з обох половин паперу.

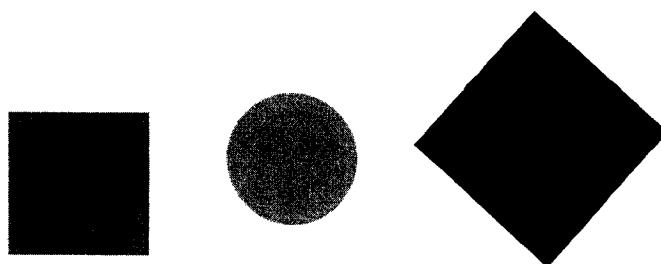

2 Витни заокруглену форму паперу і нарисуй посередині тризуб.* Приклей форму з тризубом до форми шапки.

3 Витни форму дашка і зігни зубчики по переривних лініях. Приклей дашок до пaska паперу.

4 Приміряй до голови і приклей разом.

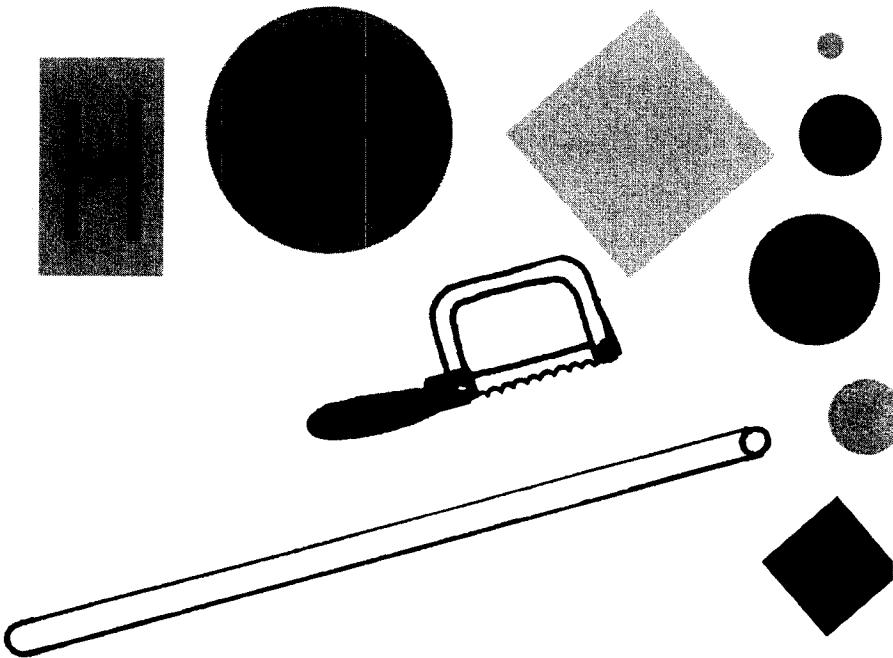

*Якщо потрібно тобі форму тризуба, глянь на сторінку 14!

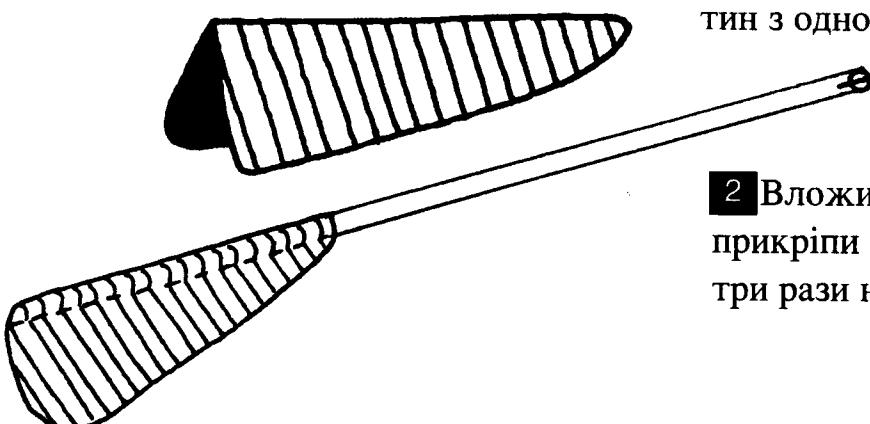
Кріс

Потрібно:

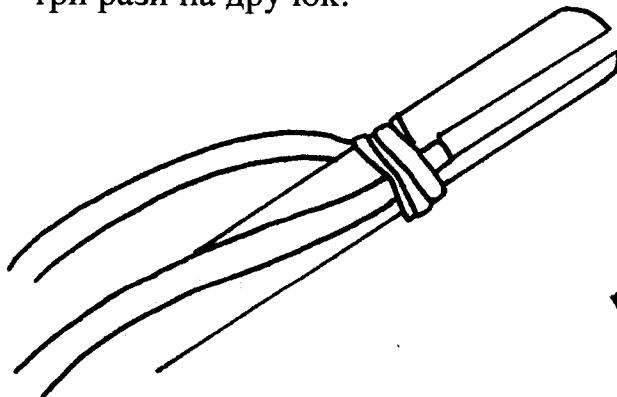
дручок 1 метер довгий
картон або штивний папір
1 довгу гумку, 1 маленьку гумку
аркуш тонкого паперу, клей *пилку
і ПОМІЧ СТАРШОЇ ОСОБИ

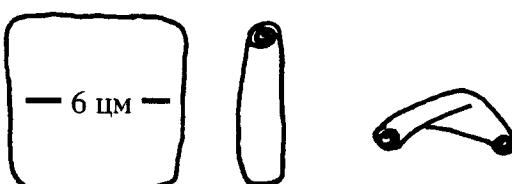
1 Попроси щоб старша особа помогла тобі пилкою перерізти короткий перетин з одного кінця дручка.

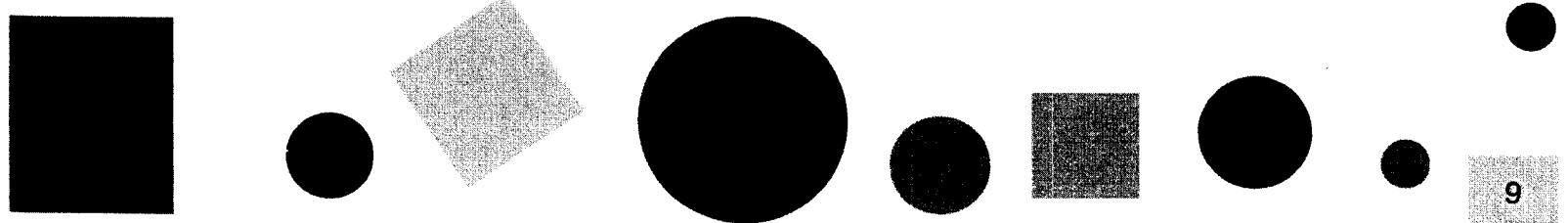
2 Вложи довгу гумку в перетин і прикріпи малою гумкою обвинувши три рази на дручок.

3 З картону чи паперу витни трикутник і зігни на половину. Приклей картон з кінця дручка так, щоб перетин був горизонтальний.

4 Витни з тонкого паперу квадрати 6 цм. на 6 цм. Скрути папір в тісну рольку та зігни на половину, щоб зробити набій. Щоб стріляти, заложи набій на гумку, натягни і пускай! Важне ніколи не стріляти набій близько інших осіб.

Гей у лузі

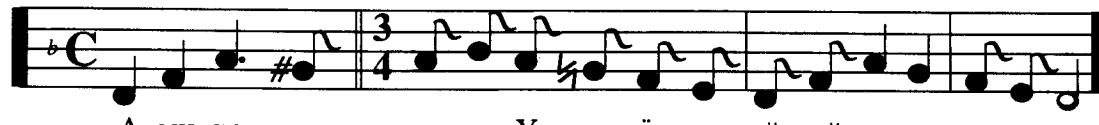
Гей, у лу- зі чер- во- на ка- ли- на по- хи- ли- ла- ся.

Чо- гось на- ша слав- на У- кра- ї- на за- жу- ри- ла- ся.

А ми ту- ю чер- во- ну ка- ли- ну пі- дій- ме- мо

А ми на- шу слав- ну У- кра- ї- ну, гей, гей, розве- се- ли- мо.

Гей, у лузі червона калина похилилася.

Чогось наша славна Україна зажурилася.

А ми тую червону калину підіймемо,

А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо.

Маширують Стрільці Січовії у кривавий тан.

Визволяти рідну Україну з московських кайдан.

А ми тії московські кайдани розірвемо

А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо.

Гей, у полі ярої пшениці золотистий лан,

Розпочали Стрільці Січовії з ворогами тан.

А ми тую ярую пшеницю ізберемо,

А ми нашу славну Україну,

гей, гей, розвеселимо.

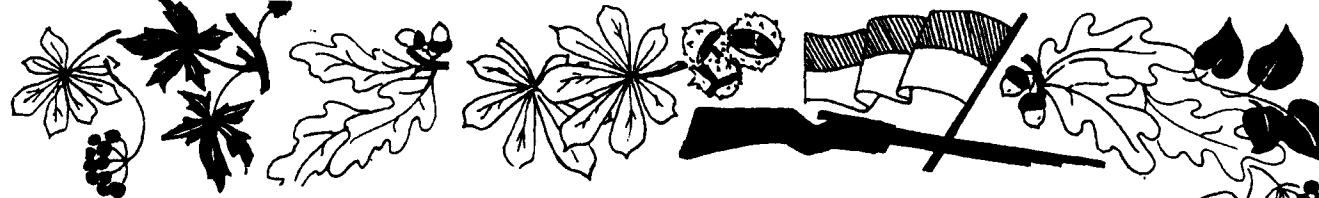
Як повіє буйнесенький вітер з широких степів.

То прославить по всій Україні Січових Стрільців!

А ми тую стрілецькую славу збережемо,

А ми нашу славну Україну,

гей, гей, розвеселимо.

Зірвалася хуртовина

Зір- ва- ла- ся хур- то- ви- на, Топ- че збіжжа на ла- ну,

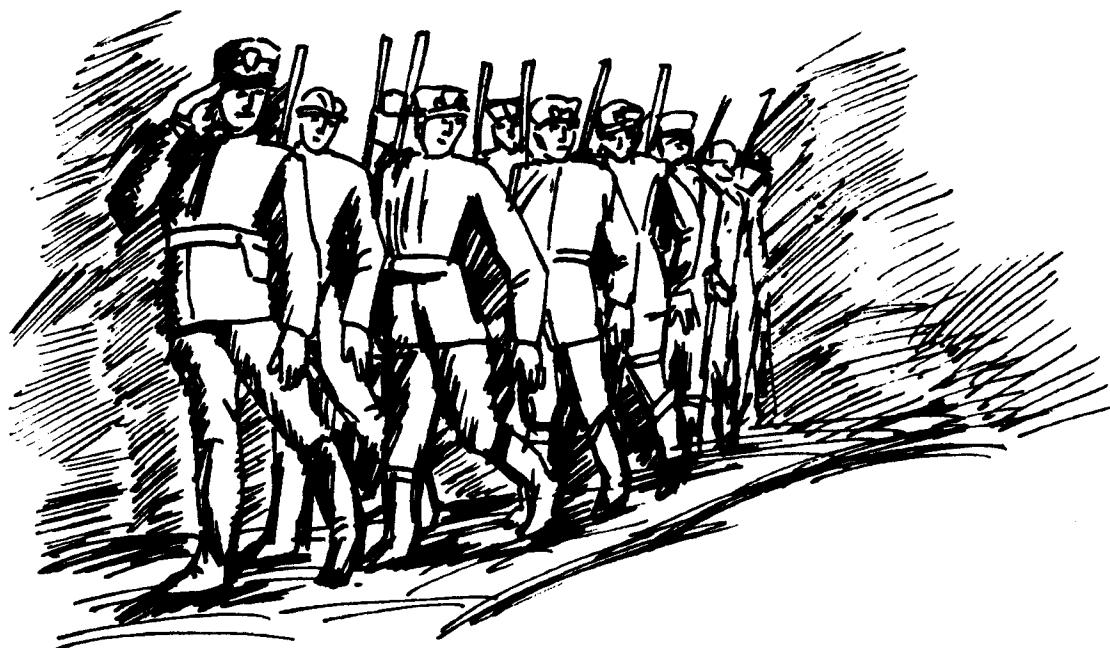
Ви- ря- джа- ла ма- ти сво- го си- на, У кри- ва- ву- ю війну.

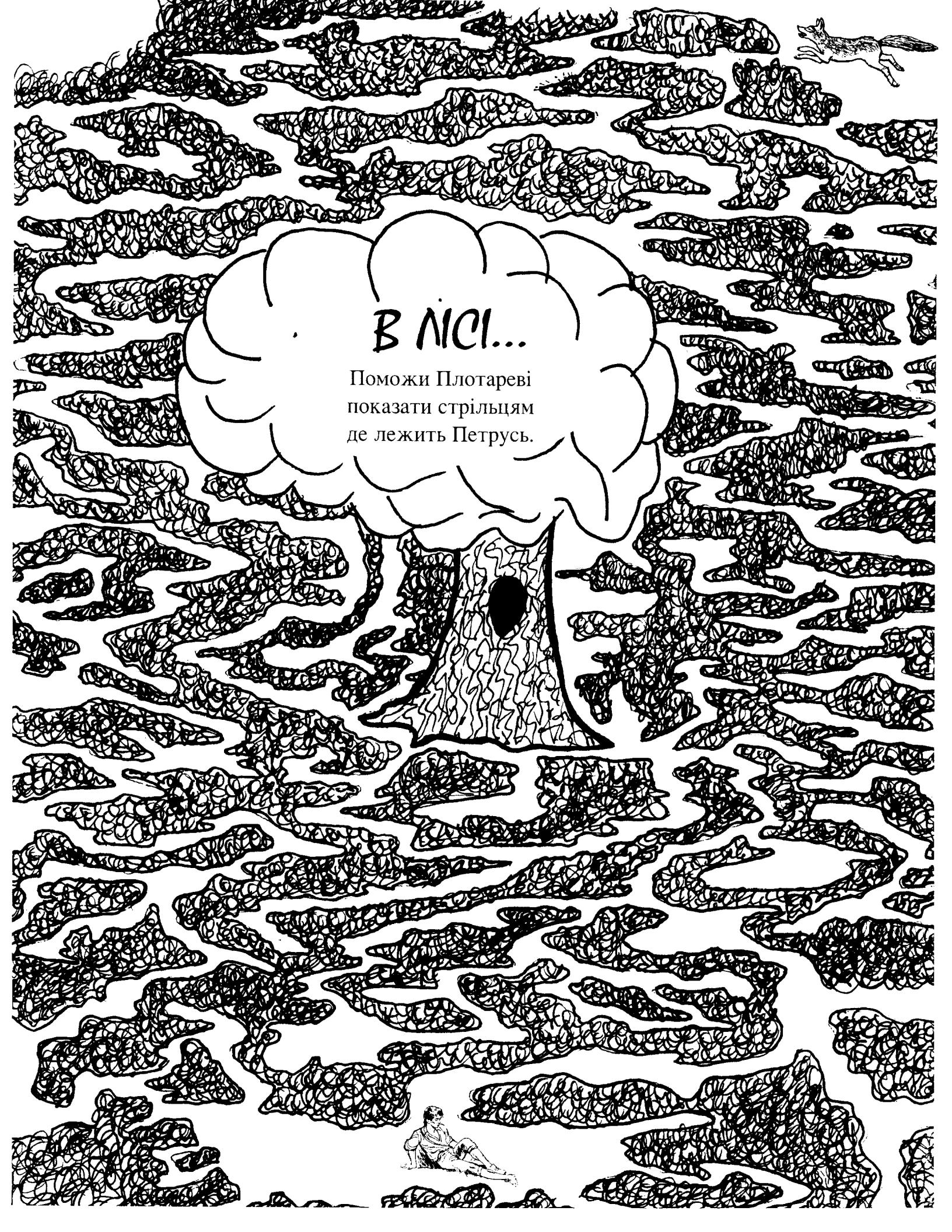
Зірвалася хуртовина,
Топче збіжжа на лану,
Виряджала мати свого сина,
У кривавую війну.

Як вернешся, сину, вквітчаю
Цвіт--калиною твій кріс,
Не вернешся, тихо заридаю,
Хай ніхто не бачить сліз.

Підеш сину, моя дитино,
У завзятий, лютий бій--
Захищати рідну Україну.
Боронити народ свій!

Ой вернуся, та моя мати,
Як калина зацвіте,
Принесу я до твоєї хати,
Сонце волі золоте!

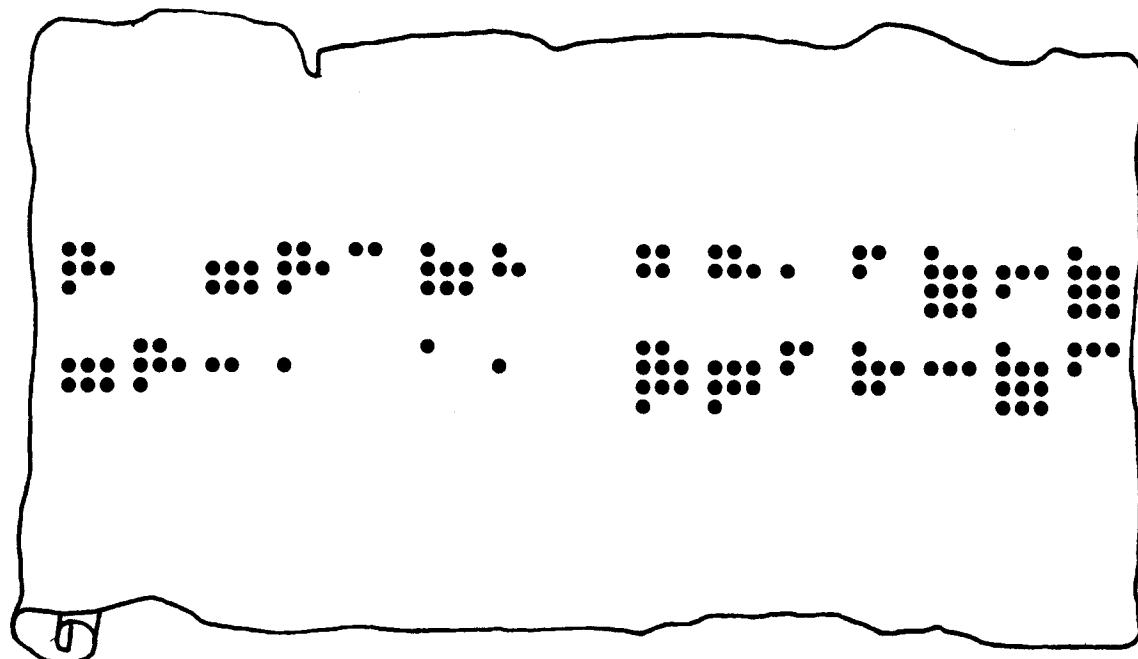

В ЛІСІ...

Поможи Плотареві
показати стрільцям
де лежить Петрусь.

Розшифруй депешу

Петрусь і Плотар щасливо занесли депешу Січових Стрільців.
Чи можеш розшифрувати цю депешу, щоб сказати селянам,
де схована стрілецька зброя?

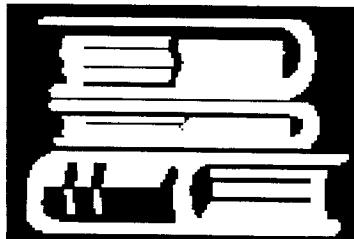

Як відчитати шифр

Кожна група крапочок зображує одну букву. Щоб дізнатися, яка це буква зробити так: Спершу порахуй скільки крапочок є в першому (горішньому) ряді. Наприклад, у цій депеші з ліва, перша група крапочок має в горішньому ряді дві крапочки. Запиши: 2. Тоді порахуй усі крапочки в усіх інших рядах тої групи. Тут бачимо три крапочки й одну крапочку, разом чотири. До числа 2, яке ти перед тим записав, допиши 4. Отже буде 24. Це означає 24-ту букву в абетці. Порахуй букви в абетці від першої (А) аж до 24-ої й тоді будеш знати, яка це буква. Роби так само з кожною далішою групою крапочок, аж прочитаєш цілу депешу.

Історія України

...що, між боями Січові
Стрільці вели науку
для тих, що не вміли
читати? Січові
Стрільці також орга-
нізували військові

вишколи, де вчили
впоряд, орудування крі-
сом і боротьби багнетом
та ручною гранатою.
Кожен стрілець мусів
вивчати українську
історію і географію, а
хто хотів, міг також
вивчати німецьку мову.

ПОЛЕВА СТЕЖКА НА МАКІВЦІ

...що, сталося на Маківці? Січові Стрільці в най-
славнішому свому бою від 28-го квітня до 2-го
травня 1915 р. на горі Маківка відбили московські
наступи три рази за чотири дні. Про цей славний бій
написали пісню “Ой на горі на Маківці...”

...що, Січові Стрільці мали також і кінноту?
Перша атака кінної частини Українських
Січових Стрільців (У.С.С.) відбулася 12-го і 13-
го вересня 1915-го року в Соколові, де стрільці
на конях відбили наступ московської кінноти.

...що, Січові
Стрільці мали на
гудзиках однос-
трою тризуби?

СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ

...що, в рядах Січових Стрільців були також дівчата? Навіть була дівоча сотня! Це було під кінець травня 1919 року, в місті Станиславів. Польські війська оркужили місто, та коли збирались українці до оборони міста, зголосилося також 36 шістнадцять- до вісімнадцять-літніх дівчат. В стрілецькій частині дівчата створили дівочу сотню, яка

звалась “Залізний загін.” Після короткого бою в обороні міста, в липні Залізний загін пішов на схід України допомогти оборонцям Києва відбити

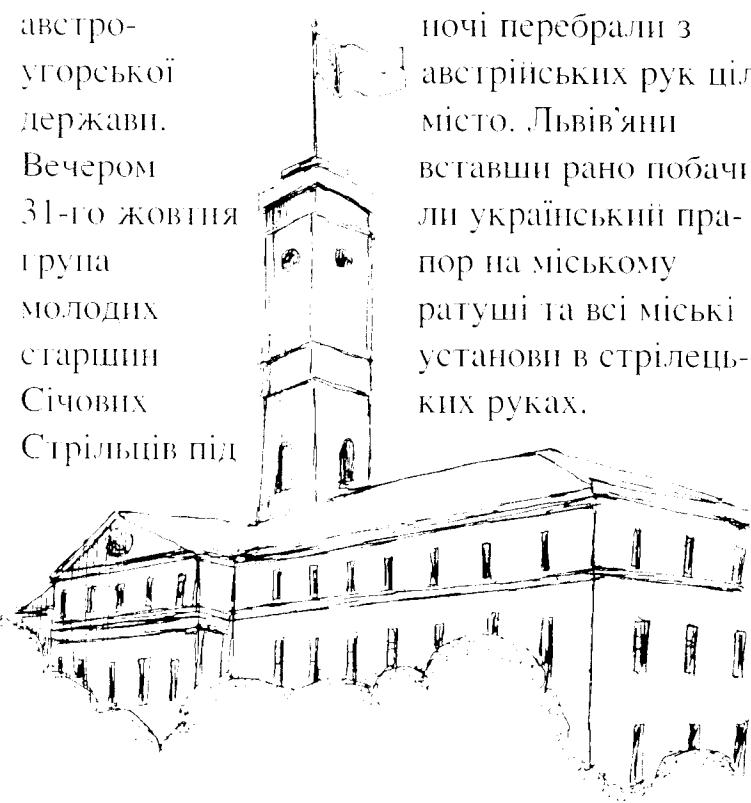
большевицький напад. А 10-го вересня 1919 року дівчата попали в большевицький полон, з

якого живими не вийшли. Про них співаємо таку пісню:

Ой, хто там іде,
Як бджола гуде?
Диво, це наші дівчата:
Личко як мак,
Кругом козак,
Душа стрілецька
завзята.
Не цілуйте їх,
На війні це гріх,
А уберіть їх вінками.
Слава тим дочкам,
Юним козачкам,
Між Січовими
Стрільцями.

...що, сталося 1-го листопада 1918 р.? У тих часах західна Україна була частиною австро-угорської держави. Вечером 31-го жовтня група молодих старшин Січових Стрільців під

проводом полковника Дмитра Вітовського, зібрала стрільців, які служили в тій околиці. Стрільці серед нічі перебрали з австрійських рук ціле місто. Львів'яни вставши рано побачили український прапор на міському ратуші та всі міські установи в стрілецьких руках.

Іван Чмоля

...що, багато Січових Стрільців були також пластунами? Коли організувалися частини Січових Стрільців, багато пластунів добровільно зголосилися до оборони України. Першим відділом, що повсталав з Львівських добровольців, була сотня Івана Чмоли, котрий був одним з організаторів Пласти.

ПРИВІТТИ

табір новачок
“Ми тут, ми там,
ми всюди”

на оселі Вовча Тропа
в Іст Четгем, Н.Й.

табір новаків
“Гук і гомін з гір”
на оселі
Писаний Камінь
біля Клівенду, Огайо

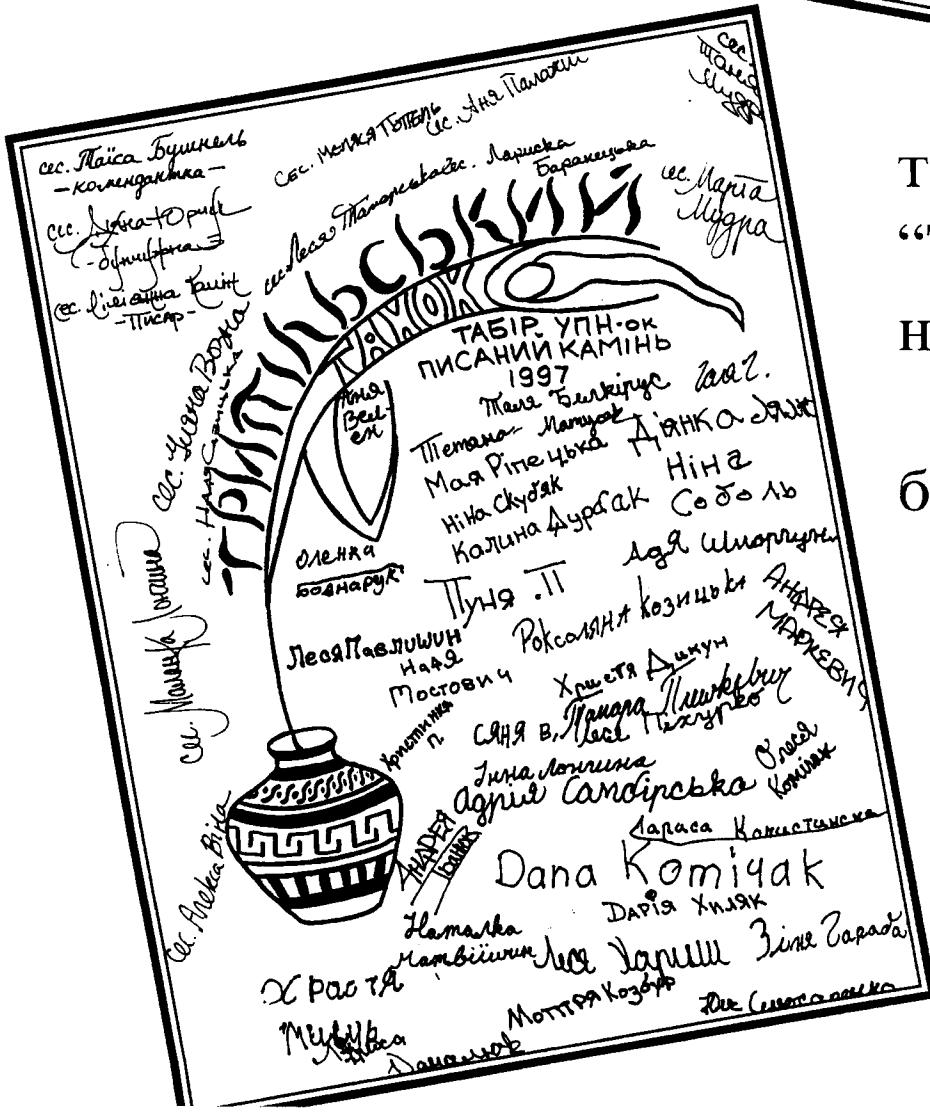
ПРИВІТИ

табір новаків
 “Де дико,
     нам добре”
 на оселі
 Вовча Тропа
 в Іст Четгем,
 Н.Й.

табір новачок
 “Трипільський танок”
 на оселі

Писаний Камінь
 біля Клівенду, Огайо

ПРИВІТИ

табір пташат
на оселі Союзівка
в Кергонксоні, Н.Й.

табір пташат
на оселі
Писаний Камінь
біля Клівенду, Огайо

ПРИВІТ!
ПЕРЕСИЛАЄ
ТАБІР ПТАШАТ 1997
НА ПИСАНОМУ КАМЕНІ!

КАЧКИ:
Михаїл Кузик
Стефко Таверс
Луїс Вінницький
Адріан Лебід
СІП БЕЛКІРУС
Адріан Малок
Олександр Малок
Дмитро Сантіровський
сес. Марта Іванік

КОМЕНДАНТКА: сес. Марина Шевчук - Белкірус

ЖИВОРОДНИКИ:
Катя Йовік
Христия Хові
Тоня Терпичік
Менасе Пальмішин
Вікторія Масла
Андріка Нарушка
Зоя Римчак
Вікторія Римчак
сес. Рута Римчак

БІРЧКИ:
Альфінія Ст. Ізабель
Іменіонова Чарльз
Данило Всільєц
Гричч Арітерто
Омель Стадник

СЕСІИ:
сес. Кристина Тізнер
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер

СЕСІЇ:
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер
сес. Гаджія Тізнер

ПРИВІТИ

табір новаків
“Чумацький
шлях”
на оселі
Новий Сокіл
біля Бофало,
Н.Й.

НС 97

бр. Марко Матла - комендант
бр. Тара Мане - діректор
кн. Елена Лой - пасаж
бр. Тома Альф
бр. Дорот Берніс
бр. Себастьян Діон

ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ

Ура Дружина

Микола Чмода

ОЛЕСЬ "ЛІС" Майдак

Альо Чубако

Михась Трам

Олесь Коновал

Григорій Шутер

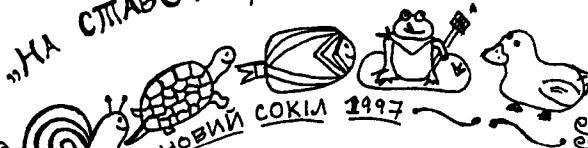
П'ємчак Письовий
Маркян Роліба

УПН-ів

Богдан Дарчев

ПРИВІТ ІЗ ТАБОРУ НОВАЧОК

“На ставочку, в холоцочку”

старшина сес. Тамара Ганкевич
командантка
сест. Елена Кимарницька
бунижена

сес. Хеня Ганкевич
писар
булава сес. Тамара Ганкевич
сес. Ольга Конончук
сес. Ольга Білікін

Христине С.
Олена Дамел
Марія Прогнік
Людмила
Анастасія
Анастасія

МІЛДІ Чмода
Міла Михайлівна
Софія Михайлівна
Джей Салі
нана Соско

Лариса К.
Христина
Соня
Борис Еміль

Тамара Федунова

Катерина

Христина
Лінн-Глін

Борис Еміль

табір новачок
“Трипільський танок”
на оселі
Писаний Камінь
біля Клівленду, Огайо

Початковий табір
новаків і новачок
“Природна забава”
на оселі Вовча Тропа
Іст Четгем, Н.Й.

